

Анвоъи дорул ислом.

Бисмиллаҳ валхамдулиллаҳ, аммо баъад: ассаламу алайкум ва рохматуллохи ва барокатух / баҳши :5

Росулуллох саллаллоху алайхи васаллам мефармоядки " дорул исломи" муслимин баъди аз дӯврони нубувват то рузи қиёмат аз лахози ҳукуматийи "3 дӯвра" ро тей хоҳад кард:

1-Хилофати мутобиқи манҳаж ва равиши росулуллох саллаллоху алайхи васаллам.

خِلَافَةٌ عَلَىٰ مِنْهَاجِ النَّبِيِّ.

-2-Дӯврони шохигарийки ба ду дастайи калон тақсим мешавадки, баъзи танҳо бо хушунат ҳамроҳ хастанд,

ثُمَّ تَكُونُ مُلْكًا عَاضًا،

3-Ва баъзихо бо истибдод ва худкомагий ҳокимият мекунад,

ثُمَّ تَكُونُ مُلْكًا جَبْرِيًّا

Бозгашти дуборайи хилофат мутобиқи манҳаж ва равиши росулуллох,

ثُمَّ تَكُونُ خِلَافَةٌ عَلَىٰ مِنْهَاجِ النَّبِيِّ¹

Бояд дар ҳамин ибтидоӣ амр бидонемки росулуллох саллаллоху алайхи васаллам дар мовриди " дорул ислом" суҳбат карда на дорул куфр. Яъни ин шохони хушунатгаро ва мустабид нез тобеъи қонуни шариати аллох ваа мужрийи қавонини шариати аллох ва мусалмон хастанд аммо мусалмоники дар у фисқхойи вужуд дорад ё аҳли

¹ مسند أحمد ابن حنبل ١٨١٢٣ / تَكُونُ النَّبِيُّ فِيكُمْ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ تَكُونَ، ثُمَّ يَرْفَعُهَا إِذَا شَاءَ أَنْ يَرْفَعَهَا، ثُمَّ تَكُونُ خِلَافَةٌ عَلَىٰ مِنْهَاجِ النَّبِيِّ ، فَتَكُونُ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ تَكُونَ، ثُمَّ يَرْفَعُهَا إِذَا شَاءَ أَنْ يَرْفَعَهَا، ثُمَّ تَكُونُ مُلْكًا عَاضًا، فَيَكُونُ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَكُونَ ، ثُمَّ يَرْفَعُهَا إِذَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَرْفَعَهَا ، ثُمَّ تَكُونُ مُلْكًا جَبْرِيًّا ، فَتَكُونُ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ تَكُونَ ، ثُمَّ يَرْفَعُهَا إِذَا شَاءَ أَنْ يَرْفَعَهَا ، ثُمَّ تَكُونُ خِلَافَةٌ عَلَىٰ مِنْهَاجِ النَّبِيِّ ، ثُمَّ سَكَتَ.

бидъат аст . Чун шохигарий еки аз бузургтарин бидъатхойи астки дар жойи

خَلَافَةٌ عَلَىٰ مِنْهَاجِ النَّبِيِّ

қарор гирифта аст.

Нўъмон ибни Башир роҳимахуллох меғуяд баъди аз онки Умар ибни Абдулазиз роҳимахуллох ба ҳокимият расид ин ҳадисро барояш невиштам ва гуфтам умидворамки амирал мўъминин аз чанин бидъатхойи дар ҳокимият ба дур бошад ва баъди аз ин ду ҳокимиятул аз валжибриа бошад ва ишон хушхол шуд.

Дар ин сурат мо ҳам акнун дар "дорул ислом" бейни ду ҳокимияти исломий

عَلَىٰ مِنْهَاجِ النَّبِيِّ هَسْتِيمٌ،

Еки аз онхоро баъди аз 30 сол аз даст додем ва дигари хануз ба дастии наёвордем. Ҳокимияти исломий ала манҳажин нубувват бар ду асос шўро ва назорати умумий шикл гирифта астки се коркарди муҳим дорад:

«أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ» و«أَمَّنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ»

то заминахойи муносиби

«فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ»

барои бандагони аллох дар замин фароҳам бишавадки ҳадафи нахойи хилқат аст:

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ (Зарият/ ۵۶)

Аммо ҳокимиятхойи

«مُلْكًا عَاصِيًّا» و «مُلْكًا جَبْرِيًّا»

хар ду бидъатхо ва фисқхойи ҳастандки аллох таоло шариаширо барои ришакан кардани чанин бидъатхойи дар зиндагийи иҷтимоийи инсонхо фристода аст ва харғиз ин бидъатхо ва фисқхоро

намепасандад, инхо мамнуъахо ва зидди арзишхойи дар амри хокимият хастандки еки аз коркардхойи ислом аз бейн бурдани ин фисқхо ва бидъатхост, аммо аз руйи ночорий ва ба хукми " зарурат" аз суйи муслимин ба унвони жойгузин ва " бадили" " хилафату ала манхажин нубувват" мовриди истефода қарор мегиранд то замоники дубора ба матлуби худ яъни " дорул адл" " хилафату ала манхажин нубувват" даст пейдо кунанд.

Ин сабкхойи ҳукуматийи шохигарийи хушунат талаб ва мустабид мовриди пазириш ва таъйиди ислом нестанд аммо вужуд хоханд дошт хамчунонки дорул куфр хам мовриди таъйид нест аммо вужуд дорад. Муслимин ба хукми зарурат ва изтирор, ба далоил ва асбобики барои худ фароҳам карданд, ё вориси ирсияйи гузаштагони сахл ингор ва хатокори худ шуда ва бар онхо тахмил шуда аст, ба унвони " бадил" ва " жойгузин" мажбур ва ночор ба пазириши хокимиятхойи исломий ғейри аз " хилафату ала манхажин нубувват" дар " дорул ислом" мешавандки мо аз он ба унвони " бадили изтирорийи исломий" ёд мекунем. Яъни бадили хилафату ала манхажин нубувват хастанд ва дар ҳолати изтирор ва ночорий мовриди пазириш воқеъ шуданд ва муҳимтар аз он инки мужрийи қавонини шариасти аллох нез хастанд ва исломий махсуб мешаванд. Албатта фуқаҳо нез ҳукуматхойи мовжуд дар дорул исломро даража бандий карданд:

1-Мартаба олий дорул исломро " дорул адл" номиданд.

2-Мартаба дувум ва пойинтар аз инро " дорул фисқ" ва дорул бағий" номиданд.

3-Ва охарин даражаро нез ба " дору ахли зимма" ихтисос доданд.

Дорул адл хамон: "халафату ала минхажин нубувват" астқи дар ихтиёри жонишини росулulloх саллalloху алайхи васаллам то замони амирал мўъминин Али ибни Аби Толиб ва фарзандиш Хасан розиаллоху анхума буд ва дорул бағий ҳам дарул исломий астқи дар ихтиёри ахли бағий аз муслимин қарор дорад мисли ҳукумати Муовияки дар баробари хилифати исломий қарор гирифта буд ва манотиқиро тахти контроли худш ҳафт. Дорул фиқҳ ҳам яъни дорул исломии дар он фиқҳҳои ба сурати озод сурат мегирад мисли пораи дўврони ҳокимияти шохони умавий ва аббосий ва усмоний ва

Тамоми ин маврид жузғи " дорул ислом" ҳастанд аммо " дорул фиқҳ" ва " дорул бағий" мавриди таъйиди ислом нестанд ва агар каси чун Хасан ибни Али розиаллоху анхума ё онҳамма саҳоба ба " дорул бағийи" Муовия тан мединанд аз рӯи ночорӣ ва мажбурий ва ба далили ҳолати изтирор ва зарурат астқи дар он офтоданд ва роҳи дигари боқӣ намонда аст.

Ё замони ҳокимияти Язид ибни Муовия ва Абдулмалик ибни Марвон ва Хажжож ибни Юсуф сақафий бар муслимин таҳмил мешавад дорул фиқҳи шикл мегирад ки муртакиби бузургтарин фиқҳ яъни рехтани ба ноҳақ хуни муслимин мешаванд ва ҳар каси ҳар чӣ дар ин замина дуст дорад бар сари мўъминини чун Хасан ибни Али ва Абдуллох ибни Зубайр розиаллоху анхум ва ҳазорон мўъминини дигар дар меоварад бидуни онки каси битавонад жиловӣ онҳоро бигирад. Чун жиловӣ қудрати ҳукуматиёро танҳо бо қудрати ҳукуматиё метавон гирифт ҳамон қорикӣ росулulloх саллalloху алайхи васаллам анҷом дод ва ҳамон қорикӣ Абу Бакр ва Умар ва Усмон бо

сосониён ва румихо ва ғейрих анжом доданд ва хамон корики Муовия бо Али ва Хасан розиаллоху анхума анжом дод.

Ё пойинтар аз ин тавассути Мамун ва Муътасим ва Восиқ аббосий ба воситайи дўврони 15 солайи тахти унвони дўврони михнати халқи қуръон " дорул фисқ" бар муслимин тахмил мешавадки дар зимни он садхо мўъмин зиндоний ва шиканжа ва хатто эъдом мешаванд. Ба хамин тартиб дар дўврони мухталиф фисқхойи мухталифи боиси тўлиди " дорул фисқ" хойи мухталиф дар миёни муслимин шуданд.

Ин " дорул бағий" хо ва ин " дорул фисқ" хо харгиз мовриди таъйиди ислом набуда ва нестанд аммо баъди аз онки муслимин асбоби инхидоми " дорул адл" хилафату ала минхажин нубувват" ро фароҳам карда ва аз ин неъмат худро махрум карданд, ба хазорон фисқ худро мубтало ва олуда кардан ва то замоники бори дигар ба хамон " дорул адл" ,

ثُمَّ تَكُونُ خِلَافَةً عَلَىٰ مِنْهَاجِ النَّبِيِّ ،

Барнагарданд ин " дорул бағий" хо ва ин " дорул фисқ" хо вужуд хоханд дошт ва бояд шохиди хазорон фисқи ғейри шаръий мисли тафарруқ ва тасаллуту куффор бар муслимин ва фақр ва гуфрохийхойи ошкор ва бисёри аз мафосиди ахлоқий ва рафторий бошандки танҳо роҳи нобудийи онҳо ҳукумати исломий бар манҳажи нубувват ва тўлиди уммати воҳиди аст, ва аз бейн бурдани ин фисқхо харгиз кори инсонхойи мутафарриқ ва гуруххо ва жамоатхойи гуногун ва мутафарриқ ва анжуманхойи хейрия ва таблиғий ва ғейрих набуда ва нест балки танҳо кори ҳукумати исломий ала манҳажин нубувват аст. Чун ба қовли Умар ибни Хаттоб ва Усмон ибни Аффон розиаллоху анхума:

« إِنَّ اللَّهَ يَزَعُ بِالسُّلْطَانِ مَا لَا يَزَعُ بِالْقُرْآنِ »

Худованд бо қудрати ҳукуматий, кориро ба анжом мерасонандки, бо қуръон ба анжом намерасонад.

Холо ин дўвроники мо қарнхост аз " дорул адли" хилафату ала минхажин нубувват махрум шудаем ва хануз хам натавонистаем бори дигар ин неъматро ба даст биёварем, ва " куффори шишгона" йи ошкор (яъни 1. Аллазина хаду. 2. Вассоибин.3. Ваннасоро.4. Валмажус. 5.Валлазина ашроку (мушрикин ё ба забони имрузин секуляристхо) ва 6. Муртаддин) бо хамкорийи дорудастайи мунофиқин ва куффори пинхони дохилий касифтарин жиноётро нисбат ба мўъминин муртакиб мешаванд, ва бисёри аз сарзаминхойи исломийро ба ишғоли худ дар оварданд, ва ба таррожи манобеъи моддий ва хатто фосид намудани ақоид ва фарханги муслимин машғуланд; ва дар баробари ин тахожум " дорул исломий" бо фисқхойики вужуд дорад мисли Муътасим аббосий метавонад аз жон ва номус ва мол ва ватани мо мухофизат кунад, агар мо ба ҳукми зарурат аз чанин дорул исломий бар алайхи чанон куффори истефода кунем масири ғейри шаръийро рафтем?

Мо аз хўроки солим яъни: " дорул адли" хилафату ала минхажин нубавват" махрум шудем ва хануз натавонистем заминахойи бозгашти он ва таҳаққуқи ваъдахойи росулulloх саллalloху алайхи васаллам

«ثُمَّ تَكُونُ خِلَافَةً عَلَىٰ مِنْهَاجِ النَّبِيِّ»

фароҳам кунем дар чанин ҳолатики хануз " зарурат" бар мо ҳоким аст чи бояд кард? Дар холики бештар аз 5 миллиард душмани кофари даранда ва бераҳм ва миллионхо муздурӣ маҳаллийи онҳо моро муҳосара кардандки агар ҳазорон фожеъа мисли ончи дар

Андалус ва замони муғулхо ва ё дар хамин асри хозир мисли ончики дар Босния ва Харзгувин ва Африқоии марказий ва Миёнмор ва Хинд ва Афғонистон ва Сумоли ва Яман ва Ироқ ва Сурия ва Либий ва Моли ва Миср ва Туркистони шарқий ва Чечен ва Туркистони ғарбий ва Тожикистон ва сарзамини вахий ва ғейрих бар сари мо биёяд каси нестки ба додимон бирасад ингор муслимин бо инхамма жамияти миллиардий дар мовқеияти худшоноро қарор додандки росулulloх саллаллоху алайхи васаллам дар мовриди чанин мовқеияти мефармояд:

يُوشِكُ الْأُمَمُ أَنْ تَدَاعَى عَلَيْكُمْ كَمَا تَدَاعَى الْأَكْلَةُ إِلَى قَصْعَتِهَا،

наздик аст умматхо алайхи шумо хамдигарро даъват кунанд хамонтурики гурснагон бар сари суфра хамдигарро даъват медиханд,

فَقَالَ قَائِلٌ: وَمِنْ قَلْبِهِ نَحْنُ يَوْمَئِذٍ؟

гуяндайи гуфт оё аз ками теъдоди мо дар он руз аст?

قَالَ: بَلْ أَنْتُمْ يَوْمَئِذٍ كَثِيرٌ وَلَكِنَّكُمْ غُنَاءٌ كَغُنَاءِ السَّيْلِ وَلَيَنْزَعَنَّ اللَّهُ مِنْ صُدُورِ عَدُوِّكُمْ الْمَهَابَةَ مِنْكُمْ وَلَيَقْفِضَنَّ اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمُ الْوَهْنَ،

фармуданд: балки шумо онруз зиёд хастид ва ле монанди каф руйи сел хастид ва аллох субхана ва таоло тарс ва хайбати шуморо аз дили душманонитон берун мекунад ва дар қулуби шумо вахн меандозад?

فَقَالَ قَائِلٌ: يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا الْوَهْنُ؟ قَالَ: حُبُّ الدُّنْيَا وَكَرَاهِيَةُ الْمَوْتِ»^۲

"гуянда гуфт ё росулulloх (саллаллоху алайхи васаллам) вахн чист? фармуданд: хубби дунё ва карохат аз марг"

^۲ سنن أبي داود/ ۴۲۹۷، مسند أحمد/ ۲۱۸۹۰، مسند أبي داود الطيالسي/ ۱۰۸۵ /، وأحمد (۲۷۸/۵) (۲۲۴۵۰)

Дар чанин холоти мо агар хӯроки солим гир наёвордем ва дар холати изтирор ва ночорий ва дармондагий қарор гирифтём ҳаққи худимон астқи жихати хифзи жонимон аз хӯроки харом ва ғейри шаръий ба андозайи мовриди ниёз истефода кунем.

Дар низоми ҳуқуқи жазо ва татбиқи исломий фароҳам омадани " шароити изтирор" аз жумла асбоби ибохайи журм махсуб мешавад, ва амали шахс журм махсуб намешавад; дар низоми ҳуқуқи дунёвийи секуляр хам боз " изтирор" аз жумла авом тўвжих кунандайи журм махсуб мешавад.

Яъни: изтирор нахои мустақилли астқи аз дидгоҳи низоми ҳуқуқи исломий ва ғейри исломий ба сурати усули мовриди пазириш қарор гирифта аст ва каси наметавон ба шахси музтор ирод бигирадқи чиро масалан аз фалон васила ва ё чизи харом ва мамнуъ ва ба истелох ғейри қонунӣ истефода карди? Ё масалан чиро замоники дошти аз гурснагий мемурди ба андозайи сир шудан ва нажот додани жонит дузди карди магар намедони дузди харом ва журм аст?

Аллох таоло ба сирохат мефармояд:

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَ مَا أَهْلَ بِهِ لِغَيْرِ اللَّهِ (بقره/۱۷۳)

(дар маводи гушти) танхо мурдор ва хун ва гушти хук ва ончи номи ғейри аз худо бар он гуфта шуда бошад бар шумо харом карда аст; аммо агар дар холати изтирор қарор гирифтём чи? Тамоми ин харомхо мубох мешаванд то замони бардошт шудани изтирор.

Аллох таоло мефармояд:

وَقَدْ فَصَّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُررْتُمْ إِلَيْهِ ۗ (انعام/۱۱۹)

Ва ончи бар шумо харом аст баён карда аст магар ночор ва дармонда шавид (ва дар холати изтирор қарор бигирид) манот ва

иллат ва сабаби мувох шудани ин харом дар ин ҳолати изтирор
чист? дар хатар офтодани жон. Холо агар дин ва "дорул ислом" ва
жон ва номус ва хонувода ва обру ва мол дар хатар қарор бигирад
чи?

Ин воқеият доради аз замони султ шудани пояхойи ҳукуматиҳои
«خَلَافَةُ عَلَىٰ مِنْهَاجِ النَّبُوَّةِ»

То кунун ба нисбатҳои мухтилифи дин, "дорул ислом", жон, номус,
обру, озодий ва амволи муслимин дар муъаррази хатари шадид ва
жиддий қарор гирифта аст ва ошкоро умуми муслиминро таҳдид
мекунад ва қор ба жойи расидаки муслимин шохиди нобудии
онҳамма мусалмон ва аз даст рафтани онҳамма замини пахновар
дар Андалус ва Африқо ва Осиё ва Европо шаванд.

Агар дар чанин вазияти муслимин ба ҳукми изтирор ва зарурат "амдан"
дар баробари ин ҳукуматиҳои қофари муҳожим ба ҳукумати
дигари ғейри аз "халафату ала манҳажин нубувват" чанг бизанандки
мовриди пасанди аллох нест ва амали муҳримона махсуб мешавад,
аммо ба хотири нажоти дин, "дорул ислом", жон, номус, обру, моли
худ аз душманони дар камин нишаста ночоран ба он мутаваассил
мешавад ва "ночоран" мисли шахсики аз шиддати гурсғаний ва дар
холи марг аст ва "ночоран" жихати хифзи жони худ ва хонуводаш ба
хурдани гушти хук ё мурдор мажбур мешавад ва ё "ночоран" даст ба
дузди мезанад ва муртакиби журм мешавад, оё тибқи шарият амал
нашуда аст? Бале, ҳам акнун ба далили набуди "хилафату ала
минҳажин нубувват" вазъи пеш омадаки жихати ниғахдорӣ аз дин, "
дорул ислом" жон, номус, обру, хонувода, мол ва сарзамини худ бояд
дар масоили ҳукуматиҳои муртакиби қори ғейри шаръӣ ва манъ
шудайи шавемки "бадил" ва "жойгузин" амри шаръӣи "халафату

ала минхажин нубувват" махсуб мешавад, аммо хамин амали мужримона ва "бадил" хам дар чорчуби қонуни шариати аллох таъриф шуда ва жойи мегирад.

Пас "изтирор" яъни : ночорий, ногуризий ва дармондагий. Яъни шахс тахти шароит ва мовқеиятхойи тахдид омизий қарор мегирад ки барои хориж шудан аз ин шароит ва мовқеиятхо мажбур аст корхойиро анжом диҳад ки дар шароити оддий ин корхо нопасанд, мамнуъ ва харом ҳастанд.

Имом Заракший роҳимахуллох дар таърифи зарурат мегуяд: зарурат, расидан ба ҳадди астқи агар шахси муртакиби амри харом барои рафъи он нагардад, халок шуда ё наздик ба халок шудан аст. Монанди касики дар изтирор барои хурдани ғазо ё пушидани либос астқи, агар гурсна ё лахт бимонад, имкони халок шуданиш ё талаф шудани узви аз аъзойиш вужуд дорад. Ин ҳолат, иртиқоби харомро ^۳ мубох мегардонад.

Пас фарқ аст бейни ниёз назди бештари мардуми ноогоҳ аз шариат бо заруратики мовриди назари ахли фиқҳ ва шариат аст, ва хар ниёзи боиси халок шудани умури харом шуда намешавад, балки танҳо дар ҳолати зарурат астқи харом шудахо ва мамнуъ шудахо мубох мешаванд. Имоми Шофеъий роҳимахуллох мегуяд:

« لَيْسَ يَجْلُ بِالْحَاجَةِ مُحَرَّمٌ إِلَّا فِي الضَّرُورَاتِ ».^۴

Ҳеч хароми бо ҳожат ва ниёз ҳалол намешавад магар дар ҳолати зарурат.

^۳ المنتهون في القواعد ۲ / ۳۱۳ - ۳۲۰ / الضرورة، بلوغه حداً، إن لم يتناول الممنوع (أو المحرم) هلك، أو قارب الهلاك. كالمضطر للأكل و اللبس بحيث لو بقي جائعاً أو عرياناً لمات أو تلف منه عضو، هذا يبيح تناول المحرم
^۴ الأم: ۲۸/۳

Ин холати изтирор ҳам танҳо дар хурданиҳо ва нушиданиҳо ҳам нест, чун мумкин аст аз таҳорат гирифта то соири умури зиндагии худ дар ҳолатҳои аз изтирор ва зарурат қарор бигирем, чунончи росулulloх саллalloху алайхи васаллам ба сурат ом мефармояд:

«رُفِعَ عَنْ أُمَّتِي ثَلَاثٌ: الْخَطَأُ وَالنِّسْيَانُ وَمَا اسْتُكْرَهُوا عَلَيْهِ»^۵

Аллох мутаол дар мовриди уммати ман аз хато ва нисён ва фаромушии гузашт карда ва нез дар мовриди ҳар ончики бар онон иқрох шуда ва тахти фишор ва мажбурий қарор гирифта. Ё

«إِنَّ اللَّهَ وَضَعَ عَنْ أُمَّتِي الْخَطَأَ وَالنِّسْيَانَ وَمَا اسْتُكْرَهُوا عَلَيْهِ»^۶

худованд хато ва корхойики афрод ба далили фаромушии ва тахти фишор ва мажбурий қарор гирифтани анжом медихандро, баҳшида аст."

Дар инҷо фуқаҳо бо истинод ба оёти қуръон ва соири манобеъи фиқҳии қоидаи ро ба вуҷуд оварданд тахти унвони

«الضَّرُورَاتُ تُبِيحُ الْمَحْظُورَاتِ»

Заруратҳо иҷоза мувоҳ шудани умури мамнуъ шуда ва нахий шударо медихад.

Албатта зарурат тамоми махзурот ва умури нахий шударо мувоҳ намекунад, балки бояд "махзурот" пойинтар аз "зарурат" бошанд; аммо агар мамнуъ шудаҳо ё "махзурот" бузургтар аз "зарурат" бошад набояд онро иҷро кард ва мувоҳ намегарданд. Дар усули фиқҳ, мувоҳ шудани мамнуъ ва махзур барои "зарурат" тахти унвони "руҳсат" аз он ном бурда мешавад ки се гунаанд:

^۵ نووى . المجموع ۴/ ۴۵۰ / السيوطي، الجامع الصغير ۴۴۴۵ و...
^۶ رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ وَالْحَاكِمُ

1-Рухсатики дар он: анжومي феъл бар шахс мубох аст ва бар у вожиб аст ки анжوميш дихад то замоники дар чанин холати изтирор қарор дорад. Мисли хурдани мурдор ё гушти хук ё нушидани шароб дар хенгоми гурснагий ва ташнагий ба андазайики монеъ аз марги вай шавад, ва ё хар амрики монеъ аз аз бейн рафтани диниш шавад ки болотар аз жон аст бар шахс вожиб аст ки чанин афъоли харомиро анжом дихад ва агар анжом надихад гунохкор аст.

2-Рухсатики дар он: анжومي феъл бар шахс мубох аст ва шахс мухтор аст анжوميш дихад ё азимат карда ва анжوميш надихад хатто агар ба қиймати жониш тамом шавад. Мисли гуфтани каламаи куфр бар забониш (ончики Аммор розиаллоху анху анжом дод) ё нагуфтани он (мисли Сумайя розиаллоху анхоки ба хотири хифзи жониш куфр нагуфт).

3-Махзурот ва умури нахий шудайики набояд тахти хеч шароити анжوميш дихад хатто бо вуҷуди икрохи том. Мисли куштани муслимин, ё қатъи аъзойи онхо ё зино ё задани падар ва модарки гунохи анжومي чанин афъоли аз шахс мукрах бардошта намешавад.

Холо:

Мухолифат бо хилофати исломий ва бағий ва саркаший дар баробари чанин ҳукумати ва боиси рехта шудани хуни мўъминин ва тағйири ин хокимияти шаръий ба чизи бадтар ва пойинтар ва тўлиди уммул фасод ва бидъати чун шохигарий (аззан/ жибриян) ба жойи " хилофату ала минхажин нубувват" воқеан зулми ошкори аст ва аллох таоло амр мекунад:

وَلَا تَرْكَبُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءٍ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ (هود/۱۱۳)

Ва ба золимин такия мекунид (ки агар чанин кунид) оташи дўзах шуморо фуру мегирад, ва (бидонидки) жуз худо дустон ва сарпарастони надорид ва пас аз (такия ба золимин, дигар аз суйи худо) ёрий намегардид ва (бар душманон) пийруз гардонда намешавид.

Дар ин сурат хамчунонки аллох таоло мефармояд:

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهِلَّ بِهِ لِغَيْرِ اللَّهِ ^ط (بقره/۱۷۳)

Ба хамин тартиб хокимиятхойи мустабид ва золим ва жибргаро (аззан/ жибриян) ро нез мамнуъ карда ва ба муслимин амр карда аст ки аз чанин хокимиятхойи дурий кунанд; аммо агар дар холати изтирор ва зарурат қарор гирифтём чи? :

فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ ^ط (بقره/۱۷۳)

Ва ле он касики мажбур шавад дар суратики алоқаманд набошад ва (аз хадди рафъи зарурат) мутажовиз набошад, гунохи бар у нест.

Агар мухофизат аз "жони" инсонро дар чанон холати қарор медихадки ба чанин хароми панох бибарад ва хатто истефода аз он то расидан ба хўроки солим бар вай вожиб мешавад ва чунончи истефода накунад ва бимирад дучори гунохи қатли нафс шуда ва гунохкор аст, холо панох бурдан ба хокимияти мамнуъ шудайики мужрийи қавонини шарияти аллох аст ва алова бар "жон" аз "дин" ва "дорул ислом" ва "номус" ва "обру" ва "мол" ва "мовжудияти шахсий ба унвони ек мусалмони пойбанд ба қавонини шарияти аллох" мухофизат мекунад бояд чи жойгохи дошта бошад? Бидуни шак бояд ба чанин хокимияти панох бурд ва аз он жихати хифзи инхамма умури зарурий дар баробари инхамма кофарии мухожим истефода кард.

Дар инжо ин қоидаи муҳим нест бо қоидаи дигари моҳкам
мегардади:

ما أُبِيحَ لِلضَّرُورَةِ، يُقَدَّرُ بِقَدَرِهَا..

ЯЪНИ

«الضَّرُورَةُ تُقَدَّرُ بِقَدَرِهَا»

чизики ба хотири зарурат мувоҳиқ шуда аст танҳо ба андозаи аз он
истефода мешавади он заруратро аз бейн бибарад на бештар.

Масалан шахсики дар ҳоли ҳалок аст танҳо ба андозаи
ғурснағияшро рафъ кунад аз моли дигарон бидуни иҷоза бармедорад,
на инки иқдом ба бардоштани соири чизҳо кунад. Ё докторики
зарурат аст ба фалон қисмат аз аврати мариз ниғох кунад
набояд бештар аз ниёз ниғох кунад.

Ё агар дар " дорул ислом" аз рӯи ночорӣ аз ҳукумати " бадил"
ҳукумати " хилафату ала минҳажин нубувват" истефода куни танҳо
ҷихати ҳифзи зарурияти дин, " дорул ислом", жон, номус, обрӯ,
хонувода, озодӣ, мол ва ҳаракат дар роҳи ислоҳгарӣ ва иртиқоӣ
он ба " хилафату ала минҳажин нубувват" жилов мерави, на дар
фалон фисқики комилан муҳолиф ва монеъи ислоҳгарӣ ва иртиқоӣ
он ба " хилафату ала минҳажин нубувват" мешавад.

Ё саййидина Хасан ибни Али розиаллоху анхума сарвар ва саййиди
жавонони аҳли беҳишт ва амирал мӯъминини " дорул ислом" ва "
хилафату ала минҳажин нубувват" дар бейни кинорағириӣ ва
назорағар шудан ва сукути мӯъминин ва ҳатто бевафоӣи
атрофиён, тафарруқ ва харҷ ва марҷ, қаҳтиӣ ва ғурснағиӣ, ҳатари
мунофиқини доҳилиӣ, ва ҳатари куффори ошкор ва дар камин
нишаста ва захм хурдаи доҳилиӣ ва хориҷиӣ, ва дар кул ҳатари
инҳидоми дини ислом ва " дорул ислом" ва муслимин ва ширки

тафарруқ қарор мегирад " ночоран" ва ба хукми " зарурат" дар масалаи ҳукуматий тан ба мамнуъ шуда ва бидъатий медихад жихати хифзи дин ва " дорул ислом" ва жин ва номус ва обру ва моли ва соури заруриёти муслимин. Дар инжо аз даст додани хокимият мартабайи пойинтар аз аз даст додани дин ва дорул ислом аст. Амирал мўъминин Хасан ибни Али розиаллоху анхума аз ду зарар " ахаффуз зарарайн" ро интихоб карда ва афсадуро ба фосид дафъ мекунад ва мажбур ба пазириши " ақаллаз зарарайн" ё " ахваназ зарарайн" мешавад.

Ин ҳукумати бадилики жойгузини ҳукумати шаръиӣ ишон шуда буд хаддиақалиш ин будки метавонист ба сурати заъиф аз асли ислом ва дорул ислом ва муслимин мухофизат кунад, хар чанд бидъати бузург чун шохигарий ва фисқхойи хам дар зиндагийи ҳукуматийи муслимин вуҷуд дошт ва то кунун хам ба нисбатхойи мухталифи вуҷуд дошта аст, аммо иттифоқоти мисли аз бейн рафтани дин ва " дорул ислом" ва жон ва номус ва обру ва моли муслимин дар Андалус ва дар замони хамлайи муғулхо ва замони хозир дар аксари сарзаминхойи мусалмон нишин аз Туркистони шарқий гирифта то ғарби исломий жиловгирий ба амал омад, ва эхтимоли хамалоти куффори хорижийро аз бейн бурд, ва тахаррукоти мухаррибини дохилий чун хавориж хам махдуд ва тақрибан хунсо шуд.

Холо мезон ва андозайи заруриётики амирал мўъминин Хасан розиаллоху анху пеш рафта буд то кужо буд? Агар ба манобеъи торихий нигоҳ кунем еки дигар аз шароити сулхи Хасан ибни Али бо

Муовия ин будки пас аз Муовия, Хасан ибни Али зимоми умурро ба^у даст гирад. Ва Муовия хам қовл додки чунончи замони тавони рахбарийи мусалмононро надошта бошад, зимоми умурро ба Хасан^а.розиаллоху анху биспорад. Ё ибни Хажар Химматий мегуяд: дар пеймони сулх, қарор бар он шудки жонишини Муовия, тавассути^а.шўройи мусалмонон таъйин гардад.

Пас мо дар ин ҳолати зарурат ва изтирор тибқи қоидаи шаръий «الضَّرُورَاتُ تُبِيحُ الْمَحْظُورَاتِ»

дар "дорул ислом" бо ин ҳукуматойи "бадил" вориди муомала мешавем ва тибқи қоидаи шаръийи «الضَّرُورَةُ تُقَدَّرُ بِقَدَرِهَا»

дар масири наҳодина кардани "шўроҳо" ва "назорати умумий" бар тамоми наҳодхойи ҳукуматий ва иртиқоъ ва тақомули он ба ҳукумати исломий "ала минҳажин нубувват" ба пеш хоҳоем рафт биизниллаҳ, ва иҷоза нахоҳем дод дустони жоҳил ва душманони огоҳ, моро ба дар жо задан ё ақаб гард бикашонанд.

Пас дар "дорул ислом" ҳукуматики дар ҳолати изтирор ва зарурат ба унвони "бадил" ва жойгузини ҳукумати исломий "ала минҳажин нубувват" мовриди пазириш қарор мегирад тахти унвони ҳукумати "бадили+изтирорӣ + исломӣ" аз он ном бурда мешавад, чун дар ҳолати зарурат ва изтирор ва аз рӯйи ночорӣ ба унвони "бадил" ва жойгузини ҳукумати исломӣ "ала минҳажин нубувват" пазирофта шуда ва бар "дорул ислом" бар асоси еки аз мазохиби исломӣ ё бар асоси иҷмоъи муслимин дар шўройи улил амр ҳукумат мекунад.

^у فتح الباري (٧٠/١٣)

^а سير اعلام النبلاء (٢٤٤/٣)

^а الصواعق المحرقة (٢٩٩/٢)

То инжо тамоми мазохиби исломий муттафикул қовланд аммо замоники пойи мазхаби муҳолиф ва ижтиҳод дар мовриди мазохиби дигар ба миён кашида мешавад дидгоҳҳо ва ба дунболи он воқунишҳо ва эъмоли муслимин тағйир мекунад.

Бу унвони мисол ибни Таймия нақл мекунадки уламои шаҳри Қиравони Мисрроки фотимийҳо (абидиюн) бар он ҳокимият доштанд дорул харб медонистанд ва бар ҳуққоми шиъаи фотимий " миср ҳуққи куфр ва иртидо дода буданд.

Албатта дар он замон ғейри аз уламои ин шаҳр дар ҳеч жойи " дорул ислом" ҳеч фатвои дода нашуд ва ин танҳо фатвои уламои ек шаҳр буд. Ғейри аз он қарнҳо баъд, Муҳаммад ибни Абдулваҳҳоб ва тамоми уламои нажд ва пейравони онҳо фотимийҳоро муртад ва сарзамини онҳоро дорул харби мисли сарзамини мусайламаи каззоб " медонанд . Аммо нигоҳ мекунемки Шофеъийҳо ва соири уламои моликий ва ханафий ва ғейриҳ чанин дидгоҳи надоранд ва каси чун Салоҳиддин Айюбий роҳимаҳуллоҳ ба ҳамроҳи аммуиш Ширкуҳ барои ёрии ҳуққоти шиъа мазхаби фотимийи миср дар баробари куффори насроний аҳли китоб ва душманони шумора 3 муслимин равона миср мешаванд ва хатто солҳо мақоми визорати (онҳам визорати муҳимми чун визорати жанг ва вазири аъзами) ин ҳуққатро нест ба уҳда мегиранд, бидуни онки дар он замон ва хатто пас аз он то кунун мовриди нақдӣ ҳам қарор гирифта бошанд. Оё шумо тасаввур мекунедки ба қовли наждӣҳо Салоҳиддин Айюбий

¹⁰ مجموع الفتاوى ١٧٨/١٣

¹¹ محمد بن عبد الوهاب در مؤلفات شيخ الإسلام محمد بن عبد الوهاب، القسم الخامس، الرسائل الشخصية ص ٢٢٠

роҳимахуллох дар дарул харб вазири муртадди чун мусайламайи каззоб шуда бошад?

Пас ин " дорул ислом" мумкин аст мисли замони имоми Ахмад ибни Ханбал роҳимахуллох тахти хокимияти " ҳукумати бадили изтирорийи исломийи" мўътазилихойи бошадки мўътақид ба фисқи чун халқи қуръон буданд ва имоми Ахмад хар касироки мўътақид ба халқи қуръон буд кофар медонист. Яъни аз нигоҳи имоми Ахмад ибни Ханбал роҳимахуллох ҳаддиақалиш ин будки ин хокимияти мўътазилихо хокимияти ахли бидъат аст.

Ё ин дорул ислом мумкин аст хокимияти бадили изтирорийи исломий усмонийхойи суфий маслак бошадки тавассути уламои наждий такфир шуданд ва хатто бар алайхи усмонийхо ҳам жанги мусаллаҳона анжом доданд ва ин дар холи будки каси чун шайх Саъид Пирон (зозакий ё хўромий) роҳимахуллох жихати ихёи ин хокимият қиёми мусаллаҳона анжом медихад, аммо ба далили хиёнати секуляристхойи муртадди курд ва ҳамкорийи онҳо бо отатурки секуляр нехзатиш шикаст меҳурад ва пас аз исорат тавассути секуляристхойи муртадди турк шахид мешавад. Наҳсабуху казалика валлоху хасбиях.

Пас " дорул ислом" дар қолиби ҳукумати исломий " ала минҳажин нубувват" ва дар қолиби " ҳукумати бадили изтирорийи исломий" қарор нест хатман тибқи мазҳаб ва назар ва мейл ва фикр ва тафсири шумо бошад ва агар ғейри аз ин буд бояд рад шавад. Ҳаммаи мо бояд мовқеияти худимонро дар дорул ислом ва дар миёни дунёи аз куфр " куфри шишгона" ӯи ошкор ва куффори пинҳони дохилий ва дорудаастайи мунофиқин ва секулярзадаҳоки

мустақиман асли ислом ва " дорул ислом" ва мовжудияти моро хадаф қарор доданд дарк кунем ва лаақал хатто агар муҳолифи новъи хокимият бар " дорул ислом" хастем амали мо тибқи ин қоидаи шаръий бошадки мегуяд:

«إِذَا تَعَارَضَ مَفْسَدَتَانِ، رُوِيَ أَعْظَمُهُمَا ضَرَرًا»

Яъни агар ду падидаи фосид руй доданд ба он еки пардохта мешавадки зиён ва зарариш бештар аст.

Шак надошта бошид зарар ва зиёни дорул куффрики дини моро аз чохор маъни ва мафхуми он (1. Қудрати хокимият 2. Қонун ва барнома 3. Итоат ва фармонбурдорӣ 4. Мужозот ва подош) тухий ва холий мекунад бисёр бештар аз ихтилофоти фикхий ва салиқайи шумо бо соири тафосири исломий дар мухтассоти мазҳабийи хамдигар аст. Фақат кофий аст нигоҳи ба сарзаминхойи мусалмон нишини биндозидки аз Туркистони шарқий то ғарби исломий тахти хокимияти куффори секуляри жаҳоний ва тоғутхойи секуляр ва муздури маҳаллий қарор гирифтанд.

Барои мо возих аст ки мо дар ислом аҳком ва рафторхойиро доремки мисли намоз ва руза ва ҳаж ва садақа жанбайи шахсий ва гурухий доранд, аммо дар кинори ин аҳком дар ислом қавонин ва аҳкоми хам вужуд дорандки танҳо аз тариқи ҳукумат ва қудрати ҳукуматий ба марҳалаи ижро дар меоянд ва муслимин доройи ҳуқуқи ҳастандки танҳо дар сояи қудрати ҳукуматий метавонанд ба чанин ҳуқуқи бирасанд ва агар ҳукумати исломий набоша ин қавонин ва аҳком ба куллий таътил мешаванд ва ин ҳуқуқ хам зерипо нахо мешаванд.

Хамчунонки дар "вазъи мовжуд" иттиходи исломий ба унвони "мархалаи гузор" и жихати расидан ба ваҳдати исломий аст, ба хамин тартиби ҳукумати бадили изтирорий исломий хам "мархалаи гузор" жихати расидан ба вазиати матлуби ҳукумати исломий бар минхажин нубувват аст.

Матлуби мо "ваҳдати исломий" ва "ҳукумати исломий ала минхажин нубувват" аст аммо ба унвони воқеияти мовжуд дар жаҳони маъосири муслимин, ва бо дид ва рувикарди воқеъ героёна бояд бигуем: феълан ва дар "вазъи мовжуд" чанин амри тақрибан ғейри мумкин аст ва ниёз ба тей кардани ек "мархалаи гузор" дорад.

Ин "мархалаи гузор" "иттиходи исломий" ва "ҳукумати бадили изтирорийи исломий" пули аст ки моро аз шароити феълий ва марзбандийхойи фирқайи ва жуғрофиёйи ки дар муодилоти миёни муслимин хокимият пейдо карда аст ва тамоми равобит ва рафторхойи муслимин бар онҳо устивор шуда аст ва хатто назми "дорул ислом" бар пояи ин марзбандихойи таснуъий шикл гирифта аст, ба "ваҳдати исломий" аз коноли шўройи улил амри муслимин ва ижмоъи вохиди онки жамоати вохидиро тўлид мекунад ва "ҳукумати исломий бар минхажин нубувват" мерасонад . Биизниллаҳ.

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ

Вассаламу алайкум ва роҳматуллох ва барокатух.